

конкурентоспроможність залізничного транспорту;

-одним із пріоритетних напрямків

Укрзалізниці є розвиток транзитних вантажних перевезень, збільшення транзиту сировини із країн СНД; в останні роки відбулось збільшення експортних перевезень над імпорнтними; розширення комбінованих транзитних перевезень різними видами транспорту;

-удосконалення інвестиційної політики Укрзалізниці, підвищення її інвестиційної привабливості;

-реформування системи управління та його організаційних структур орієнтованих на споживача має забезпечити цілісність економічного простору держави та зберегти соціальне значення пасажирських перевезень;

-скорочення експлуатаційних витрат за рахунок впровадження автоматизації, нових технічних засобів, інформатизаційних, ресурсозберігаючих технологій, підвищення кваліфікації кадрового потенціалу, його гідної мотивації;

-впровадження нових інформаційних технологій в управління перевізним процесом, фінансами, інфраструктурою, персоналом, соціальною сферою;

-впровадження ресурсозберігаючих, енергозберігаючих технологій, машинізація ремонтів;

-удосконалення тарифно-цінової політики, забезпечення безпеки руху;

-прискорення інтеграції залізничного транспорту України у Європейську транспортну систему та інше.

Поетапне реформування і реструктуризація залізничного транспорту дозволять підвищити ефективність роботи залізничного транспорту, покращити якість транспортних послуг, що забезпечить реалізацію міжнародних транспортно-економічних зв'язків нашої країни і збільшити обсяг транзитних перевезень.

УДК 330.115:388.656

КОНЦЕПТУАЛЬНА СУТНІСТЬ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Творонович В.І., к.е.н., доцент (ДЕТУТ)

Концептуальна сутність розвитку транспортної системи взагалі і транспортних коридорів зокрема потребує разом з іншими формами регулюючих факторів активного розвитку нового у сфері науково-практичного напрямку – стратегії розвитку як однієї з форм

ефективного впливу на напрямки інтеграційних процесів транспортної галузі України.

Концептуальна сутність процесів розвитку транспортної системи або транспортних коридорів інтерпретується як сукупність заходів та способів комплексного розв'язання проблеми стратегічних досліджень розвитку з визначенням пріоритетних та їх складових з кількісними та якісними оцінками.

Ідеологія господарювання у розвинутих країнах базується на доктрині раціонального ресурсовикористання, пошуку невикористаних резервів, оптимізаційних шляхів. Методологічний підхід до здійснення ринкових перетворень у сфері транспортної галузі потребує теоретичного переосмислення концепції функціонування всіх її складових.

Транспортні коридори є складовою транспортної системи держави. Важливим є визначити перспективні напрямки розвитку транспортних коридорів, а значить транспортної системи взагалі і, як наслідок, економіки держави в цілому.

Міжнародна конкурентоспроможність економіки України повинна обумовлюватися здатністю до інноваційного розвитку. Враховуючи досвід розвинених країн, Україні потрібно розробляти спеціальні стратегії, в основі яких лежать два комплекси – транспортний і високотехнологічний.

Імідж України як транспортної держави у XXI ст. повинен зміцнюватися через участь у міжнародних програмах і виконанні транзитних завдань.

Природне середовище України можна назвати сприятливим до транспортного будівництва як за її природними розмірами, так і географічним розташуванням. Україна потребує сучасної транспортної системи. В ній повинні поєднуватися місцеві і загальнодержавні інтереси. Перехід від індустріального до постіндустріального суспільства неможливий без перспективних розробок. Для ефективного розвитку цього напрямку потрібно постійно діюча прогнозна система на базі новітніх технологій та широким математичним забезпеченням. Система повинна включати евристичні методи на базі оцінок експертів, які є досвідченими фахівцями у формуванні та експлуатації транспортної системи розвинених держав. В результаті роботи таких систем можуть бути розроблені стратегії розвитку транспортних коридорів по кожному виду транспорту.

Система за участю експертів дозволяє чітко структурувати проблеми розвитку транспортної галузі та визначити їх важливість відносно одна одної на шляху стабілізації галузі та економічного розвитку держави. Використання такої методології та інструментаріїв відкриває

широкій можливості для управління транспортної галузі на аналітичній основі.

УДК 338.47: 656.2

ПРОБЛЕМИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Тимофєєва Т.О., к.е.н., доцент (УкрДАЗТ)

Велика кількість змін в економічному житті нашої країни, які виникли в зв'язку з розвитком ринкових відносин, призвели до багатьох проблем. Ці проблеми являються наслідком того, що розвиток ринкових відносин в Україні проходить при відсутності досвіду необхідного для нормального функціонування внутрішнього механізму держави. Загальноприйнятий досвід других країн, з налагодженим механізмом управління, який створювався на протязі багатьох років, неможливо використати в нашій країні, так як він потребує іншого підходу. З появою великої кількості підприємств з різною формою власності, збільшилися масштаби недобросовісної конкуренції, промислового шпіонажу, організованої економічної злочинності, тіншової економіки. Раніше ці негативні явища повністю контролювалися державною системою правоохоронних органів, і підприємствам не було потреби приділяти цьому увагу.

В умовах ринкової економіки контрольованість цих негативних явищ залежить як і від рішень вищих гілок влади країни, так і від самих підприємств. В першу чергу це пояснюється тим, що вітчизняним підприємствам приходится функціонувати в умовах все більшої невизначеності, мінливості зовнішнього середовища, ускладнення господарських зв'язків між підприємствами, а також між підприємствами та державою, що неминуче призводить до появи різноманітних негативних змін в їх господарській діяльності. Тому підприємства повинні приділяти значну увагу питанням забезпечення своєї економічної безпеки.

Для забезпечення економічної безпеки важливо вміти правильно оцінити ситуацію, яка склалася та встановити наявність усіх негативних факторів. Визначення негативних факторів повинно базуватися на достовірних знаннях про їх існування. Ретельний моніторинг процесів внутрішнього та зовнішнього середовища дозволяють знизити ступінь несподіваності окремих впливів та їх безповоротних наслідків.

Вплив негативних факторів на економічну безпеку (починаючи з національної економічної

безпеки) можуть привести до катастрофічного ланцюга послідовностей, які руйнують стабільне функціонування усіх наступних ланок, що в свою чергу може привести до підриву діяльності підприємств залізничного транспорту та навіть усієї галузі.

Відслідкування негативних факторів є обов'язковою складовою аналізу стану і визначення подальшого розвитку належної системи забезпечення економічної безпеки, яка повинна включати оцінку результативності її функціонування та ступінь надійності її елементів, а також особливості її достовірності і оперативності отримання інформації про її стан.

Проблеми забезпечення економічної безпеки залізничного транспорту пов'язані, з тим, що поняття економічної безпеки являється комплексним. При цьому оцінка рівня економічної безпеки передбачає використання великої кількості показників, які б повністю розкривали господарчу діяльність залізничної галузі під впливом зовнішнього середовища.

По-перше, необхідно сказати, що одні з показників можуть перехресчуватися, а другі можуть входити в склад уже використаних показників.

По-друге, є велика кількість показників, які використовуються при оцінці рівня деяких складових економічної безпеки залізничної галузі (наприклад, правової, інформаційної, екологічної), важко піддаються кількісній оцінці. Та і їх вибір повинен повністю відповідати стратегічним інтересам залізничного транспорту. До вибору та розрахунку рівня економічної безпеки цих складових необхідно прикласти більше уваги, так як їх невідповідність може значним чином вплинути на достовірність отриманого значення показника рівня економічної безпеки галузі, і як наслідок, вибір оптимального варіанту дій орієнтованого на підвищення рівня економічної безпеки не принесе очікуваного результату.

УДК 334.012.82:656.2

ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЧИННИК РОЗВИТКУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

*Токмакова І.В., к.е.н., доцент,
Костюк Ж.С., магістр (УкрДАЗТ)*

Транспорт, як одна з базових галузей народного господарства, створює умови для успішного комплексного та пропорційного розвитку економіки регіонів та країни в цілому. Загальна криза економіки спричинила значні погіршення на залізницях, значне зменшення